1848. N°. 1[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 22 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 November.

In eene vereeniging van kiesgeregtigden, gehouden den 20sten dezer, onder het bestuur van de Heeren Bake, van der Boon Mesch en Huyser, zijn door de aanwezigen, voor de benoeming van lid voor de Tweede Kamer uitgebragt 36 stemmen op den Heer D. T. Gevers van Endegeest, 7 op den Heer J. R. Thorbecke, 2 op den Heer A. Hartevelt Jz., 1 op den Heer J. H. van der Sande en 1 op den Heer J. L. Cremer van den Berch van Heemstede.

— Gisteren avond hield *de Vereeniging tot heil der Armen*, door eenige Predikanten en medewerkers uit de Hervormde gemeente alhier opgerigt, eene openbare vergadering, bij gelegenheid van haar 10-jarig bestaan; in welke bijeenkomst de Hoogleeraar v. Oordt eene toespraak hield, waarin hij, na dankzegging aan God voor den zegen die de Vereeniging in vele opzigten op haar pogen had mogen ondervinden, het doel, de middelen en de vruchten dier Vereeniging ontwikkelde. Hoe het doel was, de opheffing van den arme uit zijne zedelijke ellende, door bevordering van godsdienstige kennis en geloof. Hoe onder de middelen het bezoeken der armen en vertrouwelijke omgang met hen op den voorgrond stond, hetwelk door verscheidene andere pogingen tot godsdienstig onderwijs en opleiding werd ondersteund. Hoe de vruchten daarvan drieledig waren: voor de bezoekers zelve, door menigerlei ondervinding, bevorderlijk tot zelfkennis en verootmoediging; voor de armen, bij welke de heilzame invloed uit verscheidene treffende voorbeelden werd aangetoond; en voor de gemeente, aan wie het niet onverschillig mogt zijn, of zij leden telde die in diep gezonken godsdienstigen toestand haar tot schande waren, of door geloof en wandel tot heil en eere strekten.

De Spreker besloot met opwekking ter belangstelling in en ondersteuning van het doel der Vereeniging.

— Sedert onze laatste opgave zijn er 13 Cholera-lijders bijgekomen, waarvan 6 overleden. Totaal 75, overleden 40, hersteld 6, in behandeling 29.

— Eergisteren middag ten 4 ure is de buskruidmolen te Muiden, waarin veel kruid aanwezig was, met ontzettend gedruisch gesprongen en heeft veel schade aan de naburige gebouwen toegebragt. Als door een wonder is het daarnaast staande kruidmagazijn, waarin zich eene veel grootere hoeveelheid kruid bevond, bewaard gebleven.

ROTTERDAM, 20 November.

In eene bijeenkomst van 217 kiesgeregtigden alhier zijn bij stemming voor Candidaten tot de Tweede Kamer, meest in aanmerking gekomen de volgende Heeren: A. van Rijckevorsel, met 136, E. P. de Monchy, met 92, W. T. Gevers Deynoot, met 57, Mr. O. F. H. Hoffman, met 45, J. H. C. van der Kun, met 40, J. R. Thorbecke, met 31, J. C. Baud, met 15 stemmen. De eerstgenoemde was dus daarop tot eersten Candidaat verkozen. Bij eene tweede vrije stemming over een tweeden Candidaat, door 161 tegenwoordigen, bekwamen de Heeren de Monchy 70, Gevers Deynoot 40, van der Kun 24, Hoffman 11, Thorbecke 5 en Baud 3 stemmen; waarop, daar vele zich verwijderden, de stemming tusschen de twee eerstgenoemden werd bepaald op aanstaanden Zaturdag.

DORDRECHT, 18 November.

De vergadering van kiezers uit het 5de district, op den 16den dezer alhier bijeengeroepen, heeft voor de Eerste Kamer aangewezen Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, en den Heer A. Vos, koopman te Dordrecht, en tot candidaat voor de Tweede Kamer den Heer J. R. Thorbecke, hoogleeraar te Leyden.

Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden vereenigde als candidaat voor de Eerste Kamer al dadelijk eene groote meerderheid op zich. — De overige stemmen waren aanvankelijk verdeeld tusschen de Heeren A. Vos, O. B. 't Hooft en Mr. R. A. Mees en enkele anderen; zulks heeft aanleiding gegeven tot eene herstemming tusschen de drie genoemde Heeren, waardoor bij volstrekte meerderheid de Heer A. Vos tot tweeden candidaat is benoemd.

Bij eene vrije stemming over den candidaat voor de Tweede Kamer, verdeelden zich de stemmen al dadelijk tusschen de Heeren Thorbecke en Mr. P. Blussé van Oud Alblas.

De Heer Blussé heeft daarop het woord gevraagd en openlijk verklaard, dat hij zich zeer vereerd gevoelde door het vertrouwen, hetwelk zoo vele kiezers in zijn persoon toonden te stellen, en dat, wanneer de kiesgeregtigden hem algemeen de eervolle taak opdroegen om mede te werken tot de hervorming aan ons staatsbestuur, hij het zich ten pligt zoude gerekend hebben aan de stem zijner medeburgers gehoor te geven. Zijn Ed. verklaarde echter tevens, dat het hem, ten einde verbrokkeling van stemmen te voorkomen, nog aangenamer zoude zijn indien de kiezers, welke hunne stemmen op zijn persoon hadden uitgebragt, die wilden overbrengen op den Heer Thorbecke, wien hij met warmte zijnen leermeester noemde en aan wiens hooge en onmiskenbare verdiensten hij niet aarzelde eene regtmatige hulde te brengen.

Deze toespraak van den Heer Blussé, welke door allen werd toegejuicht, bleef niet zonder gevolg. Bij de beslissende stemming verkreeg de Heer Thorbecke eene groote meerderheid.

De vereeniging heeft de daartoe benoemde commissie opgedragen om de kiezers uit te noodigen hunne stemmen op de aangewezene candidaten te willen uitbrengen.

BERGEN OP ZOOM, 18 November.

In de algemeene vergadering van kiezers, in dit kiesdistrict gehouden, op gisteren, waar 184 kiezers tegenwoordig waren, zijn, ingevolge eene eerste stemming tot voorloopige candidaten gekozen, voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de Heeren Mr. L. Storm, Mr. D. Meeuwsen, te Breda, en Mr. Thorbecke.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 18 November.

Het Zendelinggenootschap heeft in de vorige week zijn vijftigjarig bestaan gevierd. Het heeft thans zijne afdeelingen over geheel het land uitgebreid, heeft een inkomen van ruim 100,000 £, zendt zijne zendelingen naar Afrika, Oost-Indië en Australië, ten getale van meer dan 300, bij welke nog 2,000 Afrikanen en Asiaters als dienaren der zendelingen gevoegd zijn.

— De Nederlandsche bark Laurens Koster, Kapitein D. R. Kleve, van Rotterdam naar Batavia, aan boord hebbende 128 soldaten der infanterie, is den 16den door de stoomboot Robert Bruce in de haven van Sheerness gesleept, hebbende vele zieken aan boord. Zes soldaten zouden na 6 tot 48 uren lijdens aan de cholera bezweken zijn, en 27 anderen, waaronder manschappen der equipage, ziek liggen, waarvan 20 aan gewone ongesteldheden en 7 aan de cholera. Het schip is naar de Nore gezonden tot afwachting van bevelen uit Londen, werwaarts de gezagvoerder zich begeven heeft, ten einde verlof te verkrijgen om de troepen aan boord van een ander vaartuig over te schepen, en alzoo beter de ramp te bestrijden.

BELGIË.

BRUSSEL, 9 November.

De Heer Mr. J. B. Cannaert, beroemd Schrijver en Regtsgeleerde, is te Gend in den ouderdom van 80 jaren overleden. Zijne laatste betrekking was Raadsheer in het Hoog Geregtshof; sedert de gebeurtenissen van 1830 had hij zich aan openbare bedieningen onttrokken. Van den jare 1837 af was hij Lid der Maatschappij van Letterkunde te Leyden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 November.

De Nationale Vergadering houdt zich nog altijd bezig met de behandeling van de veranderde begrooting over dit jaar. De voorgestelde bezuinigingen worden bijna alle verworpen als nadeelig of weinig afdoende, zoodat de republikeinsche regeringsvorm, die aan het land reeds zoo veel millioenen gekost heeft, geene verligting aan den burger zal aanbrengen.

— Hoe nader men komt tot den 10den December, den dag op welken de verkiezing van den President der Republiek moet plaats grijpen, des te heviger wordt de strijd tusschen de partijen; de beide Candidaten, de Generaal Cavaignac en Prins Louis Napoleon, stellen alles in het werk om hunne verkiezing te doen zegevieren. Door den Bisschop van Orleans is aan de Katholieken van Frankrijk bekend gemaakt, dat de Generaal Cavaignac de Candidaat is van al de geestelijken welke zitting hebben in de Nationale Vergadering, en hun derhalve aangeraden ook voor hem te stemmen. Tegen deze verklaring,

zijn de andere geestelijken, die tevens leden der Vergadering zijn, opgekomen. Ook de Aartsbisschop van Parijs heeft een mandement uitgevaardigd betrekkelijk de verkiezing, waaruit blijkt dat ook hij het gevoelen van den Bisschop van Orleans niet is toegedaan. Hij zegt dat ieder met zichzelven rijpelijk moet te rade gaan en uit de voorgestelde candidaten dengene kiezen, die de waardigste zal schijnen voor de hooge betrekkingen welke men moet opdragen, de gunstigste voor de burgerlijke en godsdienstige vrijheid, en tevens de geschikste om de maatschappelijke orde te beschermen en Frankrijk voor nieuwe schokken te bewaren. — De Heer Coquerel moet geweigerd hebben, de candidatuur van den Generaal Cavaignac bij de Protestantsche geestelijken aan te bevelen. Door de Heeren Garnier-Pagès, Duclerc, Pagnerre en Barthélemy St. Hilaire, leden der Nationale Vergadering, is de verklaring openbaar gemaakt, dat zij geen candidaat willen aanbevelen.

SPANJE.

MADRID, 12 November.

Waarschijnlijk worden de Cortes den 15den December geopend. De Minister van Financiën moet zeker zijn, op den bepaalden tijd de 40 mill. realen bijeen te zullen hebben, om het halfjaar rente te betalen.

ITALIE.

MILAAN, 11 November.

De Generaal Radetzky heeft heden alhier bekend gemaakt, dat hij zich tot sparing der rustige burgers genoodzaakt ziet eene buitengewone belasting te heffen, als: 1°. van de leden der voormalige regeringen; 2°. van de hoofddeelnemers aan de zoogenaamde comitati; 3°. van hen, welke zich aan de spits der revolutie gesteld en die op verschillende wijzen bevorderd hebben. Het bedrag van elk zal opgegeven en moet binnen 6 weken in de krijgskas gestort worden.

— De stad Napels is weder in staat van beleg gesteld, omdat in het naburig stadje Aversa eene republikeinsche zamenzwering was ontdekt, die ook hare vertakkingen had in de hoofdstad.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 November.

In den avond van den 15den, zijn 226 leden der Nationale Vergadering in eene zaal bijeengekomen, en toen een officier binnentrad en hen beval uiteen te gaan, hebben zij nog het volgend besluit genomen: Het Ministerie Brandenburg is niet geregtigd, over eenige staatsgelden te beschikken of belastingen te heffen, zoo lang de Nationale Vergadering niet onbelemmerd hare zittingen in Berlijn kan voortzetten. Dit besluit zal met den 17den November in werking komen. Dadelijk na het nemen van dit besluit werd de zitting opgeheven, en aldus voor het oogenblik alle verdere botsing voorgekomen.

— Sedert houdt die Vergadering geene zittingen meer; de permanente Commissie van de stedelijke Afgevaardigden is het eenige collegie, dat zijne zittingen nog voortzet; in die van gisteren hebben de Afgevaardigden Dunckler, Lewald en Schaffer rapport uitgebragt van den uitslag hunner zending naar den Prins van Pruissen. De deputatie was op het koninklijke slot te Potsdam door den Prins ontvangen, en nadat de Heer Dunckler het doel der zending had uiteengezet, verzocht de Prins elk der leden zich nader te verklaren. De Heer Lewald schilderde hierop het gevaar, waarin het land door het tegenwoordige conflict werd gestort en verzocht den Prins om zijne bemiddeling, daar hij, als de naaste tot den troon, als den meest onafhankelijken en meest onmiddellijken tusschenpersoon tusschen de kroon en de Nationale Vergadering te beschouwen was en daarom ook met personen konde spreken, welke de Koning begreep op zijn constitutioneel standpunt niet te kunnen ontvangen. De Prins gaf hierop te kennen, met vele regtsgeleerden geraadpleegd te hebben over de regtsvraag in het bestaande conflict, en dat hij ten gevolge daarvan het er voor moest houden, dat de kroon in haar volle regt was en dat er aan geene bemiddeling met de tegenwoordige Nationale Vergadering te denken was. Hierop hoorde de Prins de voorlezing der petitie, door de stedelijke Afgevaardigden gisteren aan de Nationale Vergadering ingeleverd tegen het besluit omtrent het weigeren der belastingen, en verklaarde Z. H. hierop, dat het eerste gedeelte dier petitie, waarbij het mistrouwen tegen het tegenwoordige Ministerie werd uitgedrukt, hem diep grievend was, terwijl integendeel het laatste gedeelte, dat betreffende het betoog tegen de weigering der belastingen, hem aangenaam verrassend was.

De Afgevaardigde Gneist trad hierop met den Prins in eene woordenwisseling over de regtsvraag en merkte op dat de zaak niet langer naar het privaat regt te behandelen was, maar op den bodem van het staatsregt was overgebragt, in welk geval hij als lid van het Opper-Geregtshof onbewimpeld moest verklaren, het er voor te houden, dat het regt aan de zijde was der Nationale Vergadering, die als constituerende, beraadslagende vergadering eene partij was, gelijke regten met de kroon bezittende.

De Prins betuigde zijnen dank voor deze rondborstigheid, maar zeide er evenwel niet door overtuigd te worden. De Heer Schaffer herhaalde het verzoek om 's Prinsen bemiddeling, daar het hier beide de belangen des lands en die van de kroon en van het stamhuis betrof. Het antwoord van den Prins was, dat de toegevendheid en niet genoegzame zelfstandigheid van de kroon op den 18den Maart het stamhuis werkelijk in eene valsche positie had gebragt; wie na het huis van Hohenzollern aan de Regering zou komen, wist hij niet — maar dit wist hij, dat het huis van Hohenzollern met eere vallen zou. De Koning had al het mogelijke beproefd; maar had eindelijk moeten overgaan tot de tegenwoordige maatregelen, om de anarchie te onderdrukken. De Koning zoude in niets de door hem beloofde vrijheden verkorten; zijn bekend godsdienstig gevoel stond borg daarvoor; hij zelf had luide verklaard, den constitutionnelen weg te willen blijven bewandelen. Hij, de Prins, droeg Berlijn geen' wrok toe wegens den 19den Maart, maar diep had het hem evenwel getroffen, dat er zich geene partij voor hem had opgedaan, die daarvoor ronduit was uitgekomen; ook zijn karakter stond er borg voor, dat hij opregtelijk op den constitutionelen weg zou verblijven.

Na deze verklaring reikte hij de hand aan de gedeputeerden, die daarop weder vertrokken.

— De staat van beleg wordt met matiging gehandhaafd, en het ophalen der wapenen door de soldaten gaat vrij rustig voort.

— Er komen bij de Regering onderscheiden adressen van steden in, die deels het regt der kroon om de Nationale Vergadering te verleggen, handhaven, deels ontkennen.

— De gisting blijft te Keulen nog voortduren; van den bevelhebber van de burgerweer is gevorderd, om te verklaren of hij voor of tegen het besluit van de Nationale Vergadering gestemd was; in het laatste geval zou de burgerweer hem hare gehoorzaamheid opzeggen.

De Stedelijke Raad van Keulen heeft den 19den weder eene deputatie naar den Koning gezonden, die het ontslag van het Ministerie Brandenburg moet verzoeken, en dat de zitting der Nationale Vergadering bij voortduring te Berlijn gehouden worde.

— De Opper-President der Rijn-provincie, Eichmann, heeft eene circulaire gerigt aan de bevolking en de autoriteiten dier provincie, waarbij hij het onwettige, onregtvaardige en gevaarlijke uiteenzet van het door de Nationale Vergadering genomen besluit, ter weigering der belastingen, gevende hij het vertrouwen te kennen, dat dit besluit door het volk niet als verbindend beschouwd zal worden. De autoriteiten vermaant hij, ingeval de bevolking inderdaad de belastingen mogt willen weigeren, moedig op hunnen post te blijven en al de dwangmiddelen tegen de wederspannigen aan te wenden, welke hun ten dezen opzigte door de wet aan de hand gegeven worden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 17 November.

De vrije gemeenschap der stad met de voorsteden is den 15den wederom hersteld, zoodat de orde langzamerhand terugkeert.

— De bijeenkomst van den Rijksdag te Kremsir, is nu op den 22sten dezer bepaald.

— Reeds zijn van de 1000 gevangenen omstreeks 700 weder op vrije voeten gesteld.

— De troepen, die tegen de Hongaarsche opstandelingen moeten oprukken, zijn in 5 afdeelingen verdeeld en bestaan uit 52 bataillons, 54 escadrons en 228 stukken geschut.

FRANKFORT.

18 November.

In de zitting van den 15den heeft het Duitsch Parlement met algemeene stemmen het volgend besluit genomen: Terwijl de Nationale vergadering voor de oogen van geheel Duitschland tegen het, zonder inachtneming der Rijkswet van 30 September ll., in hechtenis nemen en dooden van den afgevaardigde Robert Blum plegtig protesteert, vordert zij het Rijksministerie op, met allen nadruk maatregelen te nemen om de onmiddelijk schuldigen tot verantwoording en straf op te roepen.

— In de zitting van heden deed de Afgevaardigde Giskra het volgend voorstel: Overwegende dat de Oostenrijksche Rijksdag tegenwoordig niet bestaat, en dat hij volgens een heden bekend geworden besluit der Oostenrijksche Regering op nieuw verdaagd is; overwegende dat het niet te verwachten is, dat de Regering tegenover den Weener Rijksdag in de tegenwoordige omstandigheden anders zal gaan handelen, besluit de Nationale Vergadering: dat het Rijksministerie onmiddelijk zal tusschen beide komen en de vereischte maatregelen nemen, opdat de beloofde bescherming van het gezag der wetten en van de persoonlijke vrijheid, voornamelijk met het oog op het onwettige huiszoeken en gevangen nemen van personen die aan de Regering mishagen, in Duitsch-Oostenrijk eene waarheid worde. Het voorstel werdt dadelijk aangenomen met 238 tegen 198 stemmen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 27 September.

In den ochtend van 28 Augustus heeft 's Lands stoomschip Etna, onder bevel van den Luitenant ter Zee 1ste klasse Eschauzier, de reede verlaten, zich over Muntok en Riouw begevende naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landpost paketten. Ditmaal zijn verzonden, naar Europa, over Marseille 1755, over Southampton 663, te zamen 2118 brieven.

In den namiddag van Zondag 10 September is dat stoomschip van Singapore alhier teruggekeerd, aanbrengende de brievenmalen welke langs den overlandweg, in de laatste dagen der maand Julij naar deze gewesten zijn afgezonden.

De stoomschepen Batavia, Vesuvius en Etna lagen den 27sten September nog te Soerabaija tot herstel, het stoomschip Hecla was op reis naar Bali, ten einde het stoomschip Samarang aldaar af te lossen, omdat dit laatste tot herstel naar Soerabaija moest, wijl de ketels zeer lek waren.

's Lands fregat Ceres zeilde den 24sten September met bestemming naar het moederland, moetende inmiddels Isle de France, Madagascar en Joannas (een der Comorische eilanden tusschen Madagascar en de Z. O. kust van Africa) aandoen.

— Op den 2den September, des avonds ten 5½ uur, werd in het hotel te Rijswijk, voor den Officier van den burgelijken stand, Zijne Excellentie de Minister van Staat, Gouverneur-Generaal J. J. Rochussen, in den echt vereenigd met Mejufvrouw F. C. Vincent. Vervolgens ten 6½ uur had de kerkelijke inzegening plaats door den Predikant Bierhaus, in de Willems-kerk, waar eene talrijke schare van de aanzienlijkste ingezetenen opgekomen was. Deze godsdienstige plegtigheid werd nog verhoogd, doordien een aantal liefhebbers en beoefenaars der zangkunst zich tot een koor hadden vereenigd om den 128sten Psalm te zingen, waartoe de muziek door den Hoog Edel Gestr. Heer Mr. P. A. Schill, Lid van het Hooggeregtshof, gecomponeerd was; terwijl na het gebed het 2de vers van den 134sten Psalm door de weeskinderen van het Parapatten-gesticht en het 3de vers door de gemeente gezongen werd.

Als getuigen van den bruidegom traden op Jonkheer J. C. Reynst, Vice-President van den Raad van Indië, en C. S. W. Graaf van Hogendorp, Lid van den Raad van Indië, en voor de bruid de Heer J. du Puy, Lid van den Raad van Indië, benevens de Heer C. A. Granpré Molière, Lid der Factorij van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, oom en behuwd-broeder der bruid.

Bij gelegenheid der verloving, welke op den 18den Augustus plaats had, werd in het hotel te Rijswijk receptie gehouden tot het aannemen der gelukwenschingen, en op den 23sten dier maand gaf de Gouverneur-Generaal een luisterrijk bal en souper; doch bij de voltrekking des huwelijks had geene verdere feestviering plaats, zijnde de gehuwden daarna naar Buitenzorg vertrokken.

— De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië heeft bepaald, dat te rekenen van den 1sten Januarij 1849, de havens van Menado en Kema, op het eiland Celebes, vrijhavens zullen zijn. Ook heeft de Gouverneur-Generaal bepaald, dat de aanvoer en opslag van vuurwapenen en buskruid in de entrepôts op Java, met bestemming tot weder-uitvoer, wordt toegestaan.

— Uit de Residentie Kediri wordt berigt, dat de berg Kloet voortdurend blijken geeft van hevige onderaardsche werking; bij herhaling worden nog door dien berg groote massa's water uitgeworpen, welke reeds meermalen overstroomingen hebben veroorzaakt; de wegen in het Blitarsche hebben hierdoor veel geleden, en vele bruggen, zoowel daar als aan den weg tusschen Ngrowo en de hoofdplaats, zijn weggespoeld, — de groote rivier van Kediri is op vele plaatsen opgevuld met modder en asch, welke door den berg wordt uitgeworpen, zoodat hare bevaarbaarheid hierdoor niet weinig heeft geleden, en bij herhaling ongelukken plaats hebben bij den afvoer van gouvernements-producten en handelswaren.

— De Boekhandelaren Lange en Co. zullen een regtsgeleerd tijdschrift uitgeven, getiteld: *het regt in Nederland*, onder de leiding en redactie van den Heer A. Prins, Griffier bij de hooge Geregtshoven van Nederlandsch Indië.

KERKNIEUWS.

DELFTSHAVEN, 18 November. Alhier is tot Herder en Leeraar beroepen de Wel-Eerw. Zeer Gel. Heer Vinke, Predikant te Noordeloos.

TIEL, 18 November. De Kerkeraad der Hervormde Gemeente alhier heeft uit het vroeger door haar gemaakte twaalftal van Predikanten, ter vervulling der vacature ontstaan door het vertrek van Ds. Haverkorn van Rysewyk naar Delft, het volgende zestal geformeerd, als: DD. Berkhout te Monster, Hallo te Neder-Hemert, Jungius te Rijswijk, Schermbeek te Elst, van der Scheer te Baambrugge en Wesselink te Noordwijkerhout.

DE AANSTAANDE VERKIEZINGEN.

Zal de thans vastgestelde en aangenomen Grondwet beantwoorden aan verwachtingen en behoeften, zoo levendig opgewekt en zoo diep gevoeld, dan voorzeker zal met en door haar een tijdperk van vermeerderden bloei voor Nederland moeten aanbreken; want is de wensch algemeen naar staatkundige en maatschappelijke vrijheid en vooruitgang, nog veel grooter is de behoefte aan stoffelijke welvaart der burgerij en de algemeene belangstelling in de nieuw daargestelde vormen, ontsproten bij een zeer groot gedeelte van het volk, uit de innige overtuiging, dat zoo herstelling en verbetering ten deze mogelijk ware, dit doel alleen langs dien weg te bereiken viel. Dit nieuwe tijdperk met zoo veel belangstelling te gemoet gezien, zijn wij ingetreden en het Nederlandsche volk maakt zich gereed om, door middel der verkiezingen van Leden voor de Staten-Generaal, onmiddelijk te doen blijken, welke wenschen het koestert, welke behoeften het vervuld wil zien. De eerste zamenstelling der Nieuwe Kamers zal kunnen beslissen over de toekomst van ons Vaderland.

Bestaat er zoodanig diep gevoeld en algemeen erkend gebrek aan stoffelijke welvaart, dan behooren de oorzaken daarvan onderzocht en gekend te worden, eer verbetering en herstelling mogelijk is. Veel mag hiertoe hebben zamengewerkt, maar voor een groot deel is zulks toe te schrijven aan de inrigting der vorige vertegenwoordiging, bijna uitsluitend zamengesteld uit groote landeigenaren en regtsgeleerden, mannen, hoe achtenswaardig ook, of onbekend met of onverschillig omtrent vele zaken, waaraan algemeene belangen naauw waren verbonden, en die over het geheel genomen; en naar hunne werkzaamheden beoordeeld, meer werkzaam zijn geweest om handel en nijverheid aan banden te leggen en te verlammen, dan die hoofdbronnen van volkswelvaart door wijze zorg en milde bepalingen, meer te ontwikkelen en te doen bloeijen.

Voor Leyden, eene Stad, vroeger door nijverheid op eenen aanzienlijken rang geplaatst onder de Steden van ons Vaderland en nog grootendeels in de beoefening der industrie de middelen van bestaan vindende, ware het voorzeker eigenaardig en hoogst gepast, algemeen de keuze te vestigen op eenen man bekend en vertrouwd met veel wat handel en nijverheid betreft, gezind om zijne pogingen daarheen te wenden, dat de bronnen van materieele welvaart ruimer kunnen vloeijen, door opheffing van zoo vele formaliteiten en belastingen, onder welken naam ook beschreven of geheven, drukkende op den invoer van grondstoffen, op den arbeid en de daarstelling van het fabrikaat. Zoodanige vertegenwoordiger ware de uitdrukking der behoeften van onze Stad en tevens van het geheele Vaderland. Indien een der belangrijkste fabrieksteden zich niet geroepen gevoelt, door de keuze van haren vertegenwoordiger, den wensch uit te drukken en krachtdadig mede te werken om handel en nijverheid van de banden die haar beknellen te ontslaan, en daardoor zoo mogelijk een nieuw leven in de aderen der maatschappij uit te storten, van waar zullen dan zulke mannen worden afgevaardigd en hoe klein zal hun getal blijven, dáár waar alléén hunne vereeniging, in genoegzamen getale, tot eene gelukkige uitkomst leiden kan?

De tot dus verre gehoudene kiesvergaderingen hebben kenbaar gemaakt, dat er van verschillende zijden geijverd wordt voor de benoeming van Prof. Thorbecke en den Heer Gevers van Endegeest; de groote meerderheid der kiezers heeft hun gevoelen nog niet geopenbaard. Mogten zij eene zelfstandige keuze uitbrengen, alleen de uitdrukking behelzende van eigene overtuiging en zelf gevoelde behoefte! Mogten zij de Candidatuur dier beide Heeren toetsen aan de waarachtige belangen van handel en nijverheid, waaraan de toekomstige welvaart van Nederland onafscheidelijk verbonden is, en voor welker regten Leyden geroepen is in het strijdperk te treden, tegen bekrompen bepalingen en valsche begrippen, die zoo lang reeds onberekenbare nadeelen hebben te weeg gebragt. Mogten zij het oog vestigen op het naburige Engeland, waar zoo onbegrijpelijk veel in het belang zijner nijvere burgers wordt daargesteld, maar waar ook zoo veel mannen in het Parlement zitting nemen, die door ondervinding bekend zijn geworden met de ware middelen, waardoor de volkswelvaart moet bevorderd worden.

Een Kiesbevoegde.

Nog is ons het volgende ter plaatsing toegezonden:

De aanleiding tot Kiezersvergaderingen is: *gemeen overleg.*

Twee toestanden zijn denkbaar, van welke de eerste de tweede doorgaands voorafgaat. Of het district is onzeker omtrent deszelfs candidaten, of het is omtrent een twee- of drietal bepaald. In het eerste geval, vrije zamenspreking, openlijke discussie, gezamentlijke overweging, opdat men van onzekerheid tot zekerheid, van besluiteloosheid tot beslissing, van het twaalftal tot het drietal gerake. In het tweede, stemming, ten einde het district de verhouding der candidaten onderling leere kennen en de wankelende, de onzijdige, de halve mannen eene keuze doen, welke, heeft het district de beide toestanden doorloopen, niet alleen op stoffelijk overwigt, maar ook op overtuiging rusten zal.

Aldus, is het met een kiezers-vergaderingen begrip betoogbaar.

Maar dat B heden, als A het gisteren deed, en C morgen, en D overmorgen, *alle* kiezers ter stemming oproept, waartoe ieder kiesgeregtigde trouwens volkomen de bevoegdheid heeft, is een ijdel spel, tenzij men eene bepaalde staatkundige kleur aanneme; maar dan roept men ook niet *alle* kiesgeregtigden, maar slechts die op, welke zich met de beginselen van een bepaald programma vereenigen. Men verlaat daardoor het algemeen terrein der kiezersvergadering, om dat der tegenover elkander staande clubben te betreden; het beginsel van 't gemeen overleg, om dat der bijzondere meening en partij te omhelzen.

Deze tweeledige gang van zaken in een kiesdistrict laat zich voorstellen. De algemeene kiezersvergadering, waarbij *alle* kiezers worden opgeroepen, met haar doel van eenheid, door middel van vrije discussie, gevolgd van eene stemming, welke een voorloopig resultaat oplevert. De club, welke naar een vastgesteld programma bij een komt en slechts de kiezers eener bepaalde politische kleur vereenigt; die geene algemeene, maar hare bijzondere meenig en bedoeling heeft en de overwinning harer eigene inzigten, strijdig met die van anderen, beoogt.

De algemeene vergadering kan clubben oorsprong geven, maar de tegenstelling is ondenkbaar, daar de club, door hare tegenwoordigheid op de algemeene vergadering zichzelve vernietigt en oplost, gelijk zij zich door hare afwezigheid constitueert.

Leyden, 21 November 1848. J.

Gisteren is bij de Redactie ontvangen *f* 5.— van A. Z., en heden van B. *f* 10.—, aan de Commissie voor het Cholera-Gasthuis, tot aankoop van Kleedingstukken.

Bij de Sub-Commissie voor de Cholera zijn ten behoeve der in het hospitaal herstellenden ontvangen, als volgt: bij den Heer van Hoorn 3 pakjes goed van onbekenden of die verlangd hebben onbekend te blijven, bij den Heer van Stolum *f* 5.— van den Heer L., bij den Heer Ysselsteyn een pakje goed onder letter S. aan de Stadstimmerwerf 3 pakjes kleederen mede van onbekenden of die verlangd hebben onbekend te blijven, alsmede 13 paren klompen van A. Z.

206de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Trekking. No. 17396 een prijs van *f* 25,000.
2de » Nos. 10466 en 12498, ieder een prijs van *f* 1000.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe A. E. MODDERMAN, geliefde Echtgenoote van

J. HARTEVELT Az.

LEYDEN, 17 November 1848.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, C. M. BEEKELAAR, geliefde Echtgenoote van

J. F. LA RIVIÈRE Hz.

LEYDEN, 20 November 1848.

Algemeene Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van belangstelling bij gelegenheid van ons huwelijk ontvangen, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche betrekkingen, onzen opregten dank.

C. L. HERMSEN,
2de Lult. 8de Reg. Dragonders,
G. A. H. HERMSEN,
SANDIFORT.

LEYDEN,
18 November 1848.

De Ondergeteekenden betuigen hunnen opregten dank, voor de vele bewijzen van belangstelling bij hun Huwelijk ondervonden.

F. J. FRANCKEN.
M. A. GEIJER.

Leyden,
20 November 1848.

De Ondergeteekenden noodigen, volgens besluit in de Vereeniging van den 20sten dezer genomen, alle Kiesgeregtigden van het Hoofd-Kiesdistrict *Leyden* uit, tot het bijwonen eener **tweede Vergadering**, te houden op aanstaanden Vrijdag 24 November, des middags ten 1 ure, in de Stads-Gehoorzaal, ten einde eene proefstemming te ondernemen voor de keuze van twee Candidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

J. BAKE.
A. H. VAN DER BOON MESCH.
H. C. HUYSER.

Het **Openbaar Landhuishoudkundig Onderwijs** zal geopend worden op *aanstaanden Vrijdag den 24sten November, des avonds ten zeven ure.*

Leyden, 20 *November* 1848. A. H. VAN DER BOON MESCH.

MAGAZIJN VAN LAKENS, STOFFEN ENZ.

Oude Vest bij de Beestenmarkt No. 300.

De Ondergeteekende heeft weder ontvangen eene partij **WINTER-ARTIKELEN**, als **Lakens, Drap de Russie, Castorines, Castor-Beaver, Widney, Bearkins, Duffels enz, Buckskins** in de nieuwste Patronen, en allerbrillantste **Vestenstoffen**. Alles tot *extra lage vastgestelde* prijzen.

Van eene goede en naauwkeurige bediening kan men verzekerd zijn.

J. P. LAPIDOTH.

Men verlangt alhier, *TE HUUR* of *TE KOOP*, een **HUIS**, geschikt tot het uitoefenen eener Affaire, op een zeer goeden stand geplaatst, gelegen aan de Markt. Reflecterenden adresseren zich met Franco Brieven onder Letters O. M., aan het Bureau dezer Courant.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van een groot, ruim, hecht, sterk en goed onderhouden HEERENHUIS met grooten TUIN en VOLIÈRE, hebbende het Huis drie Beneden-Kamers, waarvan twee *en Suite*, groote rojale Opkamer, groote Keuken, Kelder, vier Boven-Kamers, Provisie-Kamer, Dienstboden Kamers, Droog- en Turfzolders en verdere Gemakken, staande en gelegen binnen *Leyden*, in de Nieuwsteeg op den Hoek van het St. Pieterskerkhof, en hebbende een vrije Poort of uitgang op de Langebrug, geteekend Wijk IV No. 693 en 693 rood. Kadaster, Sectie *G.*, No. 718, groot 10 Roeden en 90 Ellen. Kunnende 1°. Mei 1849 worden aanvaard.

Waarvan de provisionele opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 25sten November 1848, en de finale gunning op Zaturdag den 2den December 1848, beide des avonds ten 6 ure, terwijl tusschen de Veiling en Afslag ten Kantore van den na te noemen Notaris Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Het voorn. Perceel zal kunnen worden bezigtigd des Dingsdags en Vrijdags van iedere week vóór de Verkooping, tusschen 12 en 2 ure, mits vooraf bij de Bewoonster belet vragende.

Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*.

VERKOOPING

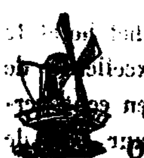

bij Geregtelijke Uitwinning,

ter teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te Leyden.

Op Dingsdag den 19den December 1848, des voormiddags ten 11 ure, zal ter Voormelde teregtzitting, in eene der vertrekken van het Raadhuis aldaar, worden overgegaan, aan den meestbiedende of hoogstafmijnende, tot openbaren Verkoop en Toewijzing van:

De Helft in den KOORNMOLEN, bevorens *de Fortuin*, thans *het Lam* genaamd, staande en gelegen op de Vestwal der Stad *Leyden*, tegenover de Zandstraat, met de **WOONHUIZINGE** aan de westzijde van denzelven Molen, bij het Kadaster bekend in Sectie A No. 36, als: TUIN, ter grootte van 3 Roeden en 75 Ellen; No. 37, HUIS EN ERF, ter grootte van 2 Roeden en 67 Ellen, en No. 38, de KOORNMOLEN EN ERF, ter grootte van 3 Roeden en 44 Ellen; alsmede Helft in al de vaste en losse Gereedschappen, tot den gemelden Molen behoorende.

Welke Halve Molen c. a., is in beslag genomen ter requisitie van den Heer Mr. J. C. VAN ROSSE, wonende te *Lisse*, voor wien ten deze domicilie is gekozen ten Kantore van den Heer F. BOOY Fz., *Procureur* bij voorzeide Regtbank, aldaar wonende op de Haarlemmerstraat, die in deze voor den Requirant zal occuperen, en ten laste van PIETER DEKKER, *Koornmolenaar*, wonende op voormelden Molen.

F. BOOY Fz., *Procureur.*

Bij A. H. VAN DISHOEK, *Apotheker* alhier, is wederom als vroeger te bekomen **BORST-SYROOP VAN PURON**, à *f* 0.50 de Flesch.

Weder genezingen door de Holloway's Pillen.

Lees het volgende. Mevrouw JEMIMA ALBET, Officiers weduwe, woonachtig op de Campbell-plaats te St. George in de Oost, had sedert zeer lang een hevige hoest, gaf veel op, had een zeer zwakke borst en leed zeer veel aan hoofdpijn, bovendien was hare spijsvertering zeer ongelijkmatig, had zeer weinig eetlust, en was bovendien zeer slapende. Zij beschouwde zichzelve als ongeneesbaar, evenwel heeft zij niettegenstaande haren gevorderden leeftijd hare volmaakte gezondheid terugbekomen, en is zoo sterk als een jong meisje geworden, alleen door het gebruik der *Holloway's Pillen.*

Te bekomen te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 20 NOVEMBER.

	Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld . à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$45\frac{7}{8}$	$46\frac{1}{16}$	$46\frac{1}{8}$
Dito Certificaten . . . » 3 »	$54\frac{1}{2}$	$54\frac{5}{8}$	$54\frac{5}{8}$
Dito dito . . . . . » 4 »	$70\frac{3}{4}$	71	$70\frac{13}{16}$
O. I. Leening . . . . . . » 4 »	$69\frac{3}{8}$		
Amortisatie Syndicaat . . . . » $3\frac{1}{2}$ »	$70\frac{5}{8}$		
Handel-Maatschappij . . . » $4\frac{1}{2}$ »	136		
Haarlemmermeer . . . » $4\frac{1}{2}$ »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg . » $4\frac{1}{2}$ »	76	$76\frac{1}{4}$	
Aand. Holl. Spoorweg Maats.			
BELGIE, Certificaten . . . . » $2\frac{1}{2}$ »			
Dito Dito . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	37	$37\frac{1}{8}$	
Dito. bij ROTHSCHILD . . . » $2\frac{1}{2}$ »	37	$37\frac{1}{8}$	
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £ » 5 »	$9\frac{3}{16}$		
Dito dito Onbep. Stukken . . » 5 »	$8\frac{1}{2}$	$8\frac{1}{4}$	
Dito Binnenl. à 6 m. . . . . » 3 »	17	$17\frac{3}{16}$	$17\frac{1}{16}$
Coupons Ardoins	$5\frac{7}{16}$	$5\frac{3}{8}$	
PORTUGAL, te Londen . . . . . » 3 »	$23\frac{3}{4}$		
Dito dito . . . . » 4 »	$24\frac{1}{4}$	$24\frac{3}{8}$	
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 » 5 »	98	$98\frac{1}{4}$	
Dito dito 1828 en 1829 . . . » 5 »	$97\frac{7}{8}$	98	
Cert. bij dito 1831 en 1833 . . » 5 »	88	$88\frac{1}{8}$	
Dito bij HOPE . . . . » 4 »	$77\frac{1}{2}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . . » 4 »	77		
Certificaten te Hamburg . . . » 5 »			
Inschrijving in Assign. . . . . » 6 »			
Certificaten van Dito . . . . . » 6 »	$58\frac{1}{2}$		
POLEN, Certificaten . . . . » 4 »			
Dito Aandeelen met Loting . fl. 300 *f*			
Dito dito 500			
PRUISSEN, Loten van 50 R. . . . » » »			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank » 5 pCt.			
Idem . . . . » 4 »			
Oblig. Metalliek . . . . » 5 »	$66\frac{1}{8}$	$66\frac{1}{4}$	$66\frac{1}{8}$
Idem . . . . » $2\frac{1}{2}$ »	$34\frac{15}{16}$	$35\frac{1}{16}$	
Aandeelen 28 Mei 1834 . . . . *f* 500 *f*			
Idem 1 April 1839 . . . . . . *f* 250 *f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw. à 5 pCt.			
BRAZILIE, ... » 5 »	$75\frac{1}{2}$		
MEXICO, ... » 5 »	$19\frac{1}{8}$	$19\frac{1}{16}$	
AMERIKA, ... » 6 »			
Dito Bankactiën			
GRIEKENLAND, ... » 5 »			
VENEZUELA, ... » $2\frac{1}{2}$ »			

Koers van het Geld: Prolong. $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.